

UDVARHELYI HIRADÓ

Politikai lap.

(Felelős szerkesztő: Becsek Aladár)

A Fejérváry-kormány kinevezése megtörtént.

A Királyi kézirat.

Budapest, jun. 19.
(Érk. d e 12 ó.)

(Saját tudósítónktól.) Amit az utóbbi napokban biztosra lehetett venni, Fejérváry Géza báró kinevezése megtörtént. A kisebbségben maradt kormányt a király felmentette, s vele egyidejűleg jelenti a hivatalos Budapesti Közlöny mai száma, az új kormányhoz intézett királyi kéziratot.

A király aláírta kedves tábornagyának, miniszterelnökké való kinevezését. Fejérváry Géza báró még tegnap katonai uniformisban szolgálta a hadserget és ma már civilben szolgálja — szintén a hadsereget, vagyis az egységes német nyelvű hadsereg urát.

A kormány, amelyet kineveznek, nem parlamentáris, nem a többségből való, nem vallja azon programot, melyet a király parancsára történt választásokon a nemzet elfogadott. De sőt ezt a kormányt éppen azért nevezik ki, mert a király nem akarja elfogadni a nemzet programját, amelynek alkotmányos többsége van, hanem kormányt küld a maga akarata szerint, e program nélkül. Mivelhogy a királynak joga van kinevezni olyan embereket, aminek éppen az ő izlésének megfelelően, kiállítani nekik a passzst, ráütni a bélyeget és bepakolva a bécsi vonatra, mely annyi bajt hozott már, elküldeni. Amit most küld, az kétségtelenül „gyorsáru, romlandó!“ S amidőn a szállítmány a magyar képviselőházban kibontakozik, már tudhatják felőle, hogy itt egy másik bélyeget kap és amikor jelentkezik az ország hivatalos testületénél, megkapja a többi: „Vissza! Nem fogadtatik el!“ Romlottan érkezett, nem kell.

A Budapesti Közlöny ma megjelent rendkívüli kiadása, királyi kéziratokat közöl, melyekkel Fejérváry Géza báró tábornagyot, a magyar darabant testőrségnél viselt kapitányi állásától felmentették, szolgálaton kívüli viszonyba való egyidejű áthelyezés mellett, továbbá Tisza István gróf miniszterelnök végleges felmentését, kinek ezen állásában is hazafias szándéktól vezéreltetve tett hű szolgálataiért őszinte köszönet és változatlan kegyelem biztosítottatik. Ugy szintén Khuen gróf, Hieronymi, Cseh, Plósz, Berzeviczy, Tallián, Nyiri felmentése, hű, buzgó szolgálataiknak teljes elismerése mellett; Lukács László pénzügyminiszter felmentése ezen állásában, különösen az államháztartás egyensúlyának megszilárdítása körül fáradhatatlan buzgalommal teljesített kiváló szolgálatának teljes elismerése mellett.

Ezután a hivatalos lap közli azokat a királyi kéziratokat, melyekkel

Fejérváry Géza báró miniszterelnökké és ideiglenes pénzügyminiszterré és ő felsége személye közüli miniszterré,

Lányi Bertalan igazságügyi,

Vörös László kereskedelemügyi,

Kristóffy József belügyi,

Bihari Endre honvédelmi,

Lukács György közoktatásügyi,

György Endre földmivelésügyi,

Kovácsévics István horvát miniszterré kineveztetik.

Továbbá Makfalvy, Gräzenstein, Sándor, Serényi államtitkárok felmentése szolgálataik elismerése mellett. Makfalvy másodosztályú vaskoronarendet is kap.

Végre a következő, Fejérváryhoz intézett legfelsőbb kéziratot közli a rendkívüli lapszám:

„Felette sajnálom, hogy hű magyar nemzetem országgyűlése képviselőházának többségéből kormányt mindeddig nem nevezhettem ki és pedig azért nem, mert a koalíció nem terjesztett elém olyan programot, melynek alapján az ő soraiból vett kormányra teljes megnyugvással bizhattam volna nemzetem sorsát.

A törvényhozás munkájának sajnálatos szünetelése kiszámíthatatlan kárára van kedvelt Magyarországomnak

Reményem, kisebbségi kormány felmentése egy pártokon kívül álló kormány közvetítésével a felmerült ellentéteknek általam forron óhajtott kiegyenlítése mielőbb lehetővé fogja tenni, hogy a többség soraiból nevezhesek ki miniszteriumot szeretett Magyarországom kormányzására.

Belkormányzati és közgazdasági reformok terén szívesen fogom venni a többség javaslatait, ami a katonai kérdésben kifejtett kívánalmakat illeti, ezekhez lehetőséghez képest már is hozzájárultam; ennek következménye a hadseregben általam már elrendelt intézkedések.

Azonban uralkodói törvény- és jogaim és az ezekkel járó köte'meim szemelött tartása mellett mindenkor csak oly keretben mozoghatok, melyet feltétlenül be kell tartani avégből, hogy a hadsereg a monarchia mindkét államára nézve egyaránt életbevágó fontossággal bíró harcalképessége veszélyeztetve ne legyen.

Örömmel szolgálna, ha Önnek sikerülne a politikai pártokkal való érintkezéssel, a jelzett határok közötti megegyezést előkészíteni, s ezzel a többségi kormány kinevezését előmozdítani.

Budapest, 1905. június 18

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Fejérváry Géza.

Az új kormány, mint tegnapi számunkban jeleztük, a szerdán összeülő képviselőház ülésén mutatkozik be, amikor a királyi kéziratok is előterjesztetnek.

Az új, pártokon kívüli kormány legfelsőbb helyről jött feladata tehát a béke megteremtése volna, de egy oldali engedmény, vagyis a koalíció programjának feladása mellett. Erre pedig nem lehet eshetőség, s így már e héten benne leszünk a csendes abszolútizmusban, melyből a nemzet bölcs mérséklettel, kitartással csak győztesen kerülhet ki.